

การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

Living the Philosophy of Sufficiency Economy in Community of the Sub-District
Administrative Organization in Thachang District, Suratthani Province

พิสมัย นุรกิจ¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานและปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและแนวทางการดำเนินงานการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ของสถานีตำรวจภูธรสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดชุมพร เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณจากประชาชนซึ่งมาติดต่อราชการที่สถานีตำรวจภูธร จำนวน 400 คน โดยใช้แบบสอบถามที่ระดับความเชื่อมั่น 0.98 ใช้วิธีการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ สถิติที่ใช้ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่า t-test และ ค่า F-test (One Way ANOVA) และข้อมูลเชิงคุณภาพจากการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 8 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการดำเนินงานด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ.

2540 ของสถานีตำรวจภูธรสังกัดตำรวจภูธรจังหวัดชุมพร ใน 4 ประเด็นได้แก่ สิทธิในการรับรู้ โอกาสในการรับรู้ ช่องทางการรับรู้ และสมรรถนะของหน่วยงานที่ให้บริการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง 2) ปัจจัยที่มีผลต่อการดำเนินงานด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน ด้านเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน และ ด้านงบประมาณและอุปกรณ์ดำเนินงาน 3)แนวทางการดำเนินงานการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ได้แก่ ด้านการปฏิบัติงาน ควรกำหนดให้การดำเนินงานเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเป็นนโยบายสำคัญของหน่วยงาน มีแผนงานและโครงการที่ชัดเจนพร้อมกับการจัดเก็บและให้บริการระบบข้อมูลโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์ที่ทันสมัยและเชื่อมโยงระบบข้อมูลข่าวสารกับฐานข้อมูลของหน่วยงานอื่นๆ และควรมีเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเป็นการเฉพาะ ด้านเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ควรมีการพัฒนาศักยภาพและสมรรถนะทุกด้าน

¹ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี

ให้แก่เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานและเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเป็นการเฉพาะให้เพียงพอและเหมาะสม และด้านงบประมาณและอุปกรณ์ดำเนินงาน ควรจัดสรรงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์เครื่องมือ และระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพเพื่อใช้ในการบริหารจัดการอย่างเพียงพอและเหมาะสม

คำสำคัญ : หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง, การดำเนินชีวิตในชุมชน

Abstract

The purposes of this research were to study: the lifestyle and the level of following the philosophy of sufficiency economy community of the Sub-District Administrative Organization in Thachang District Suratthani Province classification parish and study the issue and propose guidelines to promote a lifestyle based. sufficiency in the community of the Sub-District Administrative Organization in Thachang District Suratthani Province. Quantitative data collected from citizens in the Sub-District Administrative Organization in Thachang District of 400 people by questionnaire at 0.98 confidence level used to select a random sample statistics used were frequency, percentage, average, standard deviation. The variance and the t-test, ANOVA F-test (One Way ANOVA) and qualitative data

from in-depth interviews. By selecting a specific number of people 10 and analyzed by content analysis (Content Analysis).

The results were as follows: Levels following the philosophy of sufficiency economy community in the Sub-District Administrative Organization in Thachang District Suratthani Province In the economic dimension Social dimension Psychological dimension And cultural dimensions Overall is moderate The comparison of results following the philosophy of sufficiency economy community in the Sub-District Administrative Organization in Thachang District Suratthani Province. Events include the fourth dimension in the overall classification, the district found. Guidelines promote a lifestyle philosophy of sufficiency economy community is 1) creating strategic networks and partnerships to drive the concept of sufficiency economy. By linking individual or group action regarding the sufficiency economy. 2) create a strategic development group and development group. By creating and developing networks of cooperation between local and state government and three private) to agricultural extension theory. For the production of the agricultural value and benefits, and 4) the immunity of the economy. By encouraging savings at all levels. Has expanded its business based on their own life and wisdom.

Keywords: Philosophy of Sufficiency Economy, Living in Community

บทนำ

เศรษฐกิจพอเพียง (Sufficiency Economy) เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงมีพระราชดำรัสชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมา โดยตลอดนานกว่า 30 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤติเศรษฐกิจเมื่อปี 2540 เพื่อให้ประชาชนรอดพ้น สามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน ภายใต้อำนาจ (สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงาน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2555) ตลอดรวมถึงการพัฒนา และบริหารประเทศที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของ ทางสายกลาง คำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว การใช้ความรู้ ความรอบคอบ และคุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ อย่างไรก็ตาม ประชาชนส่วนใหญ่ โดยเฉพาะครัวเรือนในชุมชนท้องถิ่นต่างๆ ยังมีความเข้าใจที่หลากหลายและไม่ชัดเจน ถึงความหมายและหลักแนวคิดที่แท้จริงของ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มุ่งเน้นความ มั่นคงและความยั่งยืนของการพัฒนา อันมี คุณลักษณะที่สำคัญ คือ สามารถประยุกต์ใช้ ได้ในบริหารจัดการและการปฏิบัติของทุก ระดับ คำนึงถึงความพอเพียงคือความ พอประมาณ ความมีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดี ในตัว ภายใต้อำนาจของการตัดสินใจและ การดำเนินกิจกรรมที่ต้องอาศัยเงื่อนไข

ความรู้และเงื่อนไขคุณธรรมเศรษฐกิจ พอเพียงเป็นปรัชญาชี้ให้เห็นแนวทาง การดำรงชีวิตและการปฏิบัติตนในสังคมและ ชุมชนทุกระดับ ไม่ว่าชุมชน สังคม ภาครัฐ ภาคเอกชน หน่วยงานองค์กร หรือสถาบัน ต่างๆ โดยเน้นการบริหารเดินทางสายกลาง ตั้งอยู่บนความพอดี ความมีเหตุผล และมี ภูมิคุ้มกันตัวเอง โดยผู้ที่นำไปปฏิบัติต้องมี ความรู้ คุณธรรม การพัฒนาตามหลัก เศรษฐกิจพอเพียงเป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บน พื้นฐานของทางสายกลาง และความไม่ ประมาท โดยคำนึงถึง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ความรอบคอบ และ คุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจ และการกระทำ การนำปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงมาเป็นปรัชญาในการดำเนินชีวิตและ พัฒนาอย่างมีสติ พอเหมาะพอสมควรในทุก ด้าน สามารถนำมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม ในชีวิตของแต่ละคน แต่ละหน่วยงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศไทยกำลังพัฒนา ประเทศภายใต้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2559) ซึ่งยังคงยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่มุ่งให้คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาและ “สร้างสมดุลการพัฒนา” ในทุกมิติ เป็นไปใน แนวทางที่ยั่งยืนและสร้างความสุขให้กับคน ไทย องค์กรบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ อำเภอลำปาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีจำนวน 6 แห่ง ได้แก่ องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าช้าง องค์กรบริหารส่วนตำบลท่าเคย องค์กร

บริหารส่วนตำบลคลองไทร องค์การบริหารส่วนตำบลเขาด่าน องค์การบริหารส่วนตำบลเสวีียด และองค์การบริหารส่วนตำบลปากฉลุย ในการดำเนินชีวิตส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมและกสิกรรม โดยการปลูกยางพารา ผลไม้ พืชผักสวนครัวและเลี้ยงสัตว์รายได้ของประชาชนโดยเฉลี่ยต่อปีมีไม่สูงมากเท่ากับประชาชนที่อยู่ในเขตเมืองหรือชุมชน สำหรับแนวทางการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่ได้ให้การช่วยเหลือกลุ่มเกษตรกร และกสิกรรมโดยผลักดันให้สมาชิกกลุ่มแม่บ้านเกษตรกรในชุมชนรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนต่างๆ เช่น กลุ่มแปรรูปอาหาร กลุ่มแปรรูปพืชสวน เป็นต้น โดยมีการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชน แต่อย่างไรก็ตามที่ผ่านมายังมีลักษณะการดำเนินการเป็นธุรกิจชุมชนมากกว่าที่จะเป็นวิสาหกิจชุมชน โดยมีการจัดตั้งกลุ่มฯ ตามงบประมาณ หรือโครงการส่งเสริมสนับสนุนของรัฐฯ หรือหน่วยงานต่างๆ และมีสมาชิกส่วนน้อยของชุมชนเข้าร่วมคิดวางแผน และเป็นคณะกรรมการหรือผู้บริหารของธุรกิจชุมชนนั้นแต่กลับมีสมาชิกของชุมชนส่วนใหญ่ที่เป็นชาวบ้านเป็นแรงงานรับจ้างผลิตเท่านั้นไม่มีส่วนร่วมในการคิด และวางแผนบริหารกลุ่มฯ ซึ่งส่วนใหญ่แต่ละกลุ่มมีจุดมุ่งหมายของกลุ่ม คือมุ่งเน้นทำการผลิตสินค้าเพื่อจำหน่าย หรือเป็นสินค้า โอท็อป (OTOP) ของชุมชน เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับสมาชิกในชุมชน มากกว่าที่

จะเน้นผลิตสินค้าเพื่อใช้ในชุมชนลดการพึ่งพาจากภายนอก และลดต้นทุน ซึ่งเป็นการเพิ่มรายได้ทางอ้อมให้กับสมาชิกในชุมชน โดยที่ผ่านมามีเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานต่างๆ ของรัฐเข้ามาช่วยสอนเทคนิคการผลิตสินค้าเหล่านั้น ซึ่งในการดำเนินการในช่วงเริ่มต้นก็ยังสามารถดำเนินการได้ แต่ในระยะยาวกลุ่มฯ หรือวิสาหกิจชุมชนเหล่านั้นไม่ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง หรือดำเนินการอย่างไม่ยั่งยืน เพราะมีปัญหาในหลายๆ ด้าน ทั้งด้านการผลิตและการตลาด รวมถึงสินค้าของกลุ่ม ไม่มีจุดขาย หรืออัตลักษณ์ และไม่สามารถจำหน่ายผลผลิตหรือสินค้าได้ในราคาที่เป็นธรรมเพราะต้องผ่านพ่อค้าคนกลาง จึงได้ราคาที่ไม่คุ้มกับต้นทุน จึงทำให้วิสาหกิจชุมชนส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ เนื่องจากทั้งขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเกี่ยวกับตลาดในระดับต่างๆ ตามแนวทางของเศรษฐกิจพอเพียง ที่เริ่มต้นจากการทำการตลาดภายในท้องถิ่น ตลาดในอำเภอ ตลาดในจังหวัด ตลาดในภูมิภาค ตลาดในประเทศ และตลาดต่างประเทศตามลำดับ และจากการที่สมาชิกของกลุ่มวิสาหกิจต่างๆ ในชุมชนไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการตลาดในระดับต่างๆ ตามแนวทางการตลาดของเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบกับขาดความรู้ในการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และปัจจัยประกอบอื่นๆ ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว ทำให้แม้จะมีการชี้ตัวปัญหาว่า การไม่มีตลาดรองรับผลผลิตของวิสาหกิจชุมชน ซึ่งเป็น

ปัญหาปลายเหตุจึงก่อให้เกิดปัญหาตามมา อาคารหรือสิ่งก่อสร้าง รวมถึงอุปกรณ์ต่างๆ ที่แต่ละกลุ่ม มีแต่กลับไม่ได้ใช้ประโยชน์เพื่อพัฒนาชุมชนอย่างเต็มประสิทธิภาพจากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาถึงการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตอำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการน้อมนำแนวปรัชญาตามพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปใช้ในการพัฒนาท้องถิ่นตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถเป็นต้นแบบสำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นๆ นำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละท้องถิ่นต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามรายตำบล
3. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางการส่งเสริมวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนขององค์การบริหารส่วน

ตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

1. **แบบของการวิจัย** การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ (Quantity Research) และเชิงคุณภาพ (Quality Survey Research) มุ่งศึกษาระดับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

2. **ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง** ได้แก่ ประชาชนในครัวเรือนเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 11,772 ครัวเรือน กลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญจากประชาชนในครัวเรือนเขตความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 400 คน

ผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) เพื่อให้ความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อเสนอแนะและการนำเสนอแนวทางทางการส่งเสริมวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงตามคุณสมบัติที่กำหนดคือ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้แก่ นายอำเภอท่าฉาง ท้องถิ่นอำเภอท่าฉาง เกษตร

อำเภอท่าฉาง ประมงอำเภอท่าฉาง องค์การบริหารส่วนตำบลท่าฉาง นายกององค์การบริหารส่วนตำบลคลองไทร นายกององค์การบริหารส่วนตำบลเขาถ่าน นายกององค์การบริหารส่วนตำบลเสวีียด และนายกององค์การบริหารส่วนตำบลปากฉลุย

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

3.1 แบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชาชนในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรที่มาติดต่อราชการ ซึ่งผ่านการตรวจสอบของเครื่องคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน

3.2 แบบสัมภาษณ์สำหรับผู้ให้ข้อมูล ซึ่งผ่านการตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขจากอาจารย์ที่ปรึกษาควบคุมวิทยานิพนธ์ 2 ท่าน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากมหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี ถึงนายอำเภอท่าฉาง และนายกององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำนวน 6 แห่ง เพื่อขออนุญาตในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากประชาชนในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 6 แห่ง

4.2 เมื่อได้รับอนุญาตให้เก็บข้อมูลแล้วผู้วิจัยจึงติดต่อประสานงานกับนายกององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอท่าฉางทั้ง 6 แห่งด้วยตนเอง โดยได้แนะนำตัวชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยการแจกแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยให้แบบสอบถามกับ

ตัวแทนประธานชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลทั้ง 6 แห่ง เพื่อขอความร่วมมือช่วยแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนให้ผู้วิจัยโดยกำหนดระยะเวลาการเก็บแบบสอบถามคืนภายใน 2 สัปดาห์

4.3 เก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 เดือน พฤศจิกายน – ธันวาคม 2558 รวมระยะเวลา 2 เดือน

4.4 หลังจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามแล้ว ผู้วิจัยได้กำหนดประเด็นเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ปัญหาและข้อเสนอแนะทางการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขององค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อใช้ในการสัมภาษณ์เชิงลึก

4.5 การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่า t-test และ ค่า F-test (One Way ANOVA) และแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในมิติ 4 ด้าน ได้แก่ มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคม มิติด้าน

จิตใจ และมิติด้านวัฒนธรรม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยมิติด้านวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก และมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง คือ มิติด้านจิตใจ มิติด้านสังคม และมิติด้านเศรษฐกิจตามลำดับ

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในมิติ 4 ด้าน ได้แก่ มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคม มิติด้านจิตใจ และมิติด้านวัฒนธรรม จำแนกรายตำบลโดยรวมพบว่า ส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเพียงตำบลเขาถ่านตำบลเดียวเมื่อจับคู่เปรียบเทียบกับตำบลต่างๆ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันแต่อย่างใด ส่วนการศึกษาการเปรียบเทียบระดับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างตำบล จำแนกตามด้านของแต่ละมิติ พบว่า ส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมิติด้านวัฒนธรรมมีจำนวนรายคู่ตำบลมากที่สุดที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รองลงมา คือ มิติด้านจิตใจ และมิติด้านเศรษฐกิจ และมิติด้านสังคม ซึ่งมีระดับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตามลำดับ

3. การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีปัญหาอุปสรรคคือ กลุ่มต่างๆ ขาดการยอมรับซึ่งกันและกัน ขาดการรวมกลุ่มขาดความเข้มแข็ง ขาดความรู้ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง ขาดการพัฒนาความรู้ในการประกอบอาชีพเสริมที่มั่นคง แหล่งน้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตร ขาดความรู้ระบบเศรษฐกิจแนวใหม่และระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย และการเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีให้กับชุมชน ข้อเสนอแนะคือ ควรจัดให้แกนนำกลุ่มสมาชิกกลุ่มได้รับการเรียนรู้การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จัดให้สมาชิกกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของสภาประชาคมกลุ่ม จัดให้มีการประยุกต์ใช้แนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เหมาะสมกับพื้นที่ชุมชน และจัดการเรียนรู้ให้สมาชิกและแกนนำชุมชนโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลหรืออำเภอหรือจังหวัดหรือส่วนกลางเพื่อสร้างแหล่งน้ำให้เพียงพอกับพื้นที่การเกษตร จัดฝึกอบรมเรียนรู้อาชีพเสริมจากที่บ้าน จัดให้มีการเรียนรู้พัฒนาด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น ควรจัดงบประมาณจัดสร้างศูนย์เรียนรู้ การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีศูนย์สาธิตให้เห็นเป็นรูปธรรม จัดให้มีการเรียนรู้การรวมกลุ่ม

ทุน และหาแหล่งทุนในการทำอุตสาหกรรมในชุมชน จัดให้มีการให้ความรู้กระจายข่าวสารเทคโนโลยีให้ชุมชน แต่ละชุมชนเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอก และจัดกิจกรรมปลูกฝังให้ประชาชน ทุกหมู่เหล่า มีความรักสามัคคี พึ่งพาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรมทางศาสนา มีการเข้าวัดปฏิบัติธรรมเพิ่มขึ้น และจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการฟื้นฟูชนบทธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่นให้กับประชาชนทุกหมู่เหล่า

4. ผลการศึกษาแนวทางทางการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในภาพรวม มี 4 ด้าน พบว่า 1) ด้านการสร้างกลยุทธ์พัฒนาเครือข่ายและความร่วมมือในการขับเคลื่อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการเชื่อมโยงบุคคลหรือกลุ่มบุคคลดำเนินการเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง 2) ด้านการสร้างกลยุทธ์พัฒนากลุ่มและพัฒนารวมกลุ่ม โดยมีการสร้างและพัฒนาเครือข่าย ความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นต่างๆ ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ให้สามารถดำเนินการแบบบูรณาการในลักษณะการรวมกลุ่ม 3) ด้านการส่งเสริมการเกษตรทฤษฎีใหม่ คือมีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นเพื่อเป็นฐานการผลิตทางการเกษตรอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุดโดยใช้แนวคิดการเกษตรทฤษฎีใหม่ และ 4) ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันของระบบเศรษฐกิจ โดยการส่งเสริมให้เกิดการออมในทุกระดับ มีการ

ขยายธุรกิจบนพื้นฐานชีวิตของตนเอง และให้หลีกเลี่ยงกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีลักษณะเก็งกำไรซึ่งไม่ก่อให้เกิดผลผลิตในเชิงเศรษฐกิจอย่างแท้จริง

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

1. ผลการศึกษาระดับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในมิติ 4 ด้าน พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มิติด้านวัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก และมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาอยู่ในระดับปานกลาง คือ มิติด้านจิตใจ มิติด้านสังคม และมิติด้านเศรษฐกิจตามลำดับ ในขณะที่ ดวงพร ศรีวิชัย (2550) ได้ทำการศึกษานำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันของนักเรียนเตรียมทหาร ผลการวิจัยพบว่านักเรียนเตรียมทหารนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงโดยรวมไปปฏิบัติมาก โดยเรียงลำดับการปฏิบัติ ดังนี้ ด้านวัฒนธรรม ด้านสังคม ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจ ซึ่งจะเห็นได้ว่า มิติด้านวัฒนธรรมเป็นสิ่งสำคัญที่ประชาชนทั่วไปสามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างจริงจัง และเมื่อพิจารณาระดับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าฉางตามรายตำบล พบว่า ส่วนใหญ่ค่าคะแนนเฉลี่ยมิติด้านวัฒนธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งแสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่

ครัวเรือนในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ยังคงให้ความสำคัญในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในมิติด้านวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลการวิจัยที่พบว่า ครัวเรือน มีการเข้าร่วมการฟื้นฟูวัฒนธรรม ประเพณีดั้งเดิมที่มีคุณค่าของชุมชนที่สูญหายหรือถูกกลืนเลือนและครัวเรือนมีการส่งเสริมให้คนในครอบครัวมีวิถีชีวิตที่เรียบง่าย ประหยัดไม่ฟุ้งเฟ้ออยู่ในระดับมาก ส่วนมิติด้านเศรษฐกิจซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด พบว่า ครัวเรือนมีความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้กับครัวเรือนและครัวเรือนมีการณรงค์ประหยัดน้ำ ประหยัดไฟ ประหยัดน้ำมัน เชื้อเพลิงซึ่งอยู่ในระดับมาก แต่ส่วนครัวเรือนมีการผลิตเครื่องอุปโภคไว้ใช้เองในครัวเรือนและจำหน่าย เช่น น้ำยาล้างจาน แชมพู ภาชนะจักสาน เป็นต้น อยู่ในระดับปานกลางและมีค่าคะแนนเฉลี่ยน้อยที่สุด จำเป็นต้องมีแนวทางในการส่งเสริมกำหนดเป็นมาตรการให้ครัวเรือนครัวเรือนรู้จักประหยัด มีการใช้และกินอย่างมีไม่เหตุผลฟุ่มเฟือย มีการใช้พลังงานตามความจำเป็น และใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า มีการนำของเหลือใช้ มาทำให้เกิดประโยชน์ สามารถพึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจโดยผลิตหรือสร้างรายได้ที่สอดคล้องกับภูมิสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่นและทรัพยากรท้องถิ่น เน้นการผลิตเพื่อพึ่งตนเองให้พอเพียงกับการบริโภค และการผลิตที่หลากหลายจากท้องถิ่น และมีการจัดอบรมพัฒนาอาชีพใน

ชุมชน ซึ่งสอดคล้องกับ ศักดิ์ชัย คำชู (2550) ที่ได้ทำการศึกษาการประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในองค์กร :ศึกษาระดับศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน บ้านบึง ผลการศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่และเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึงส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงว่าเป็นแนวทางการดำเนินชีวิตโดยคำนึงถึงความพอประมาณ พอมี พอกิน พอใช้ เป็นแนวคิดพึ่งตนเอง ไม่ประมาท รู้จักเก็บออม ไม่ฟุ่มเฟือย ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีการวางแผน ใช้ความรู้คู่คุณธรรม ซื่อสัตย์ต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งตรงกันกับลักษณะการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียง นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ขอค้นพบว่าในการดำเนินโครงการต่างๆ ในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึงที่เป็นการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ ทำให้เจ้าหน้าที่และเยาวชนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมากขึ้น และสามารถเป็นแนวทางในการพัฒนาเยาวชนได้ สำหรับมิติด้านสังคม ส่วนใหญ่ครัวเรือนยังให้ความร่วมเข้าร่วมในการจัดบริการสาธารณะในชุมชนทุกครั้งเมื่อได้รับทราบจากองค์การบริหารส่วนตำบล และเข้าร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ป่าไม้ชุมชนและการเพิ่มพื้นที่ป่าไม้อย่างจริงจังและต่อเนื่อง คงมีเพียงการส่งเสริมและจูงใจให้ครัวเรือนเข้าร่วมกิจกรรมบำเพ็ญสาธารณประโยชน์ในพื้นที่อย่างสม่ำเสมอเพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับ สุมาลี จันทร์

ชลด และคณะ (2551) ซึ่งได้ทำการศึกษาความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาส่วนหนึ่งพบว่า ประชาชนมีพฤติกรรมอยู่ในระดับบ่อยครั้ง ถึงนานๆ ครั้ง ด้านการช่วยเหลือสังคมและ ด้านการใส่ใจสิ่งแวดล้อม ส่วนมิติด้านจิตใจ คริวเรือนมีการร่วมสร้างค่านิยมในการพึ่งตนเอง มีการส่งเสริมยกย่องบุคคลที่มีผลงานดีเด่นในการประกอบอาชีพตามโอกาสสำคัญต่างๆ มีการพัฒนาคุณภาพจิตใจของคนในครัวเรือนด้วยกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาและวันสำคัญอื่นๆ และมีการส่งเสริมให้คนในครัวเรือนมีการนำหลักธรรมทางพุทธศาสนา มาปฏิบัติในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้จะต้องส่งเสริมให้ครัวเรือนมีการเสริมสร้างทัศนคติยึดแนวทางสายกลางในการดำรงชีวิตเพิ่มขึ้นมากกว่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับ สหัทธยาพลบดี (2548) ที่ได้ทำการศึกษาการนำเสนอแนวทางการพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการศึกษาส่วนหนึ่งพบว่า แนวทางการพัฒนาคนในชุมชนให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบ่งได้เป็น 2 ระดับ คือ การพัฒนาความรู้และคุณธรรมในตัวบุคคลผ่านการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ อย่างไรก็ตามการพัฒนาครัวเรือนในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในมิติ 4 ด้าน ได้แก่ มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคม มิติด้านจิตใจ และมิติด้านวัฒนธรรม จำเป็นจะต้องพัฒนาไปพร้อมๆ กันอย่างสมดุล เพื่อนำไปสู่การพัฒนาชุมชน

ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืนในอนาคต ซึ่งสอดคล้องกับ ประเสริฐ ยังปากน้ำ (2551) ซึ่งได้ทำการศึกษาแนวคิดทางสังคมว่าด้วยเศรษฐกิจพอเพียงในสังคมไทย ผลการศึกษาพบว่า การพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นการพัฒนาที่มุ่งการเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมประเทศให้มีความเข้มแข็งพึ่งตนเองได้ โดยให้ความสำคัญกับการนำทุนของประเทศที่มีศักยภาพและความได้เปรียบด้านอัตลักษณ์และคุณค่าของชาติ ทุนทางสังคมด้านวัฒนธรรม ทุนทางด้านทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ทุนทางด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น มาใช้ประโยชน์ในกระบวนการพัฒนาอย่างบูรณาการและเกื้อกูลกันและกัน โดยมุ่งให้เกิดความสมดุลในประโยชน์ของทุกภาคส่วนในสังคมอย่างเป็นธรรม และเพื่อพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกในโลกยุคโลกาภิวัตน์ได้อย่างมั่นคง

2. ผลการศึกษาเปรียบเทียบระดับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในมิติ 4 ด้าน ได้แก่ มิติด้านเศรษฐกิจ มิติด้านสังคม มิติด้านจิตใจ และมิติด้านวัฒนธรรม จำแนกรายตำบลโดยรวมพบว่า ส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีเพียงตำบลเขาถ่านตำบลเดียวเมื่อจับคู่เปรียบเทียบกับตำบลต่างๆ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันแต่อย่างใด ส่วนการศึกษาการเปรียบเทียบระดับการดำเนิน

ชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ระหว่างตำบล จำแนกตามด้านของแต่ละมิติ พบว่าส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีมิติด้านวัฒนธรรมมีจำนวนรายคู่ตำบลมากที่สุดที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ รองลงมา คือ มิติด้านจิตใจ และมิติด้านเศรษฐกิจ และมิติด้านสังคม ซึ่งมีระดับการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ตามลำดับ ที่เป็นเช่นนี้เพราะ บริบทในการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ต่างๆ มีความแตกต่างกันไปตามสภาพทางภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ค่านิยม วัฒนธรรมประเพณี เชื้อชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไป จึงส่งผลให้การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในมิติ 4 ด้าน แตกต่างกันไปตามสภาพของบริบทแต่ละพื้นที่ ซึ่งสอดคล้องกับ สุมาลี จันทร์ชลอ และคณะ (2551) ซึ่งได้ทำการศึกษาความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผลการเปรียบเทียบระหว่างประชาชนเพศชายและเพศหญิง และระหว่างประชาชนผู้ประกอบการอาชีพ พบว่าแตกต่างกันของความเข้าใจหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการศึกษาพฤติกรรมของประชาชน 5 กลุ่มย่อยคือ นักเรียน โรงเรียนเอกชน นักเรียน โรงเรียน

รัฐบาล พนักงานในภาคอุตสาหกรรม ผู้ให้บริการ และผู้ประกอบการค้ารายย่อย พบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านความมีเหตุผล การดูแลสิ่งแวดล้อม การช่วยเหลือครอบครัว การช่วยเหลือสังคมและด้านความรอบคอบ

3. การศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะต่อการส่งเสริมวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนขององค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าม่วง จังหวัดสุราษฎร์ธานี พบว่า กลุ่มต่างๆ ขาดการยอมรับซึ่งกันและกัน ขาดการรวมกลุ่มขาดความเข้มแข็ง ขาดความรู้ในการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างแท้จริง ขาดการพัฒนาความรู้ในการประกอบอาชีพเสริมที่มั่นคง แหล่งน้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตร ขาดความรู้ระบบเศรษฐกิจแนวใหม่และระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย และการเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีให้กับชุมชน ข้อเสนอแนะคือ ควรจัดให้แกนนำกลุ่มสมาชิกกลุ่มได้รับการเรียนรู้การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จัดให้สมาชิกกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของสภาประชาคมกลุ่ม จัดให้มีการประยุกต์ใช้แนวทางการดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงให้เหมาะสมกับพื้นที่ชุมชน และจัดการเรียนรู้ให้สมาชิกและแกนนำชุมชนโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จัดงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลหรืออำเภอหรือจังหวัดหรือส่วนกลางเพื่อสร้างแหล่งน้ำให้เพียงพอกับพื้นที่การเกษตร จัดฝึกอบรมเรียนรู้

อาชีพเสริมจากพื้นบ้าน จัดให้มีการเรียนรู้พัฒนาด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมกับบริบทของท้องถิ่น ควรจัดงบประมาณจัดสร้างศูนย์เรียนรู้ การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมีศูนย์สาธิตให้เห็นเป็นรูปธรรม จัดให้มีศูนย์เรียนรู้การรวมกลุ่มทุน และหาแหล่งทุนในการทำอุตสาหกรรมในชุมชน จัดให้มีการให้ความรู้กระจายข่าวสารเทคโนโลยีให้ชุมชน แต่ละชุมชนเรียนรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลกภายนอก และจัดกิจกรรมปลูกฝังให้ประชาชน ทุกหมู่เหล่า มีความรักสามัคคี พึ่งพาช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีคุณธรรมจริยธรรม จัดกิจกรรมทางศาสนามีการเข้าวัดปฏิบัติธรรมเพิ่มขึ้น และจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น ให้กับประชาชนทุกหมู่เหล่า ซึ่งสอดคล้องกับ สหัตถยา พลบัณฑิต (2548) ที่ได้ทำการศึกษานำเสนอแนวทางการพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการศึกษาพบว่า กิจกรรมทางเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนที่ดำเนินการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสามารถแบ่งได้ 4 ด้าน คือ กิจกรรมเพื่อสร้างความพอเพียงด้านเศรษฐกิจ กิจกรรมเพื่อสร้างความพอเพียงด้านสังคม กิจกรรมเพื่อสร้างความพอเพียงด้านสิ่งแวดล้อม และกิจกรรมเพื่อสร้างความพอเพียงด้านจิตใจ ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จำเป็นต้องมีการดำเนินไปพร้อมกันอย่างสมดุล จึงจะสร้างความพอเพียงให้เกิดขึ้นในชุมชนได้ การเรียนรู้ของชุมชนเพื่อพัฒนาคนไปสู่คุณลักษณะตามปรัชญาของเศรษฐกิจ

พอเพียงประกอบด้วย 2 รูปแบบ คือ การเรียนรู้เพื่อพัฒนาคนโดยตรง และการเรียนรู้เพื่อพัฒนาระบบที่ช่วยสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงและแนวทางการพัฒนาคนในชุมชนให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบ่งได้เป็น 2 ระดับคือ การพัฒนาความรู้และคุณธรรมในตัวบุคคลผ่านการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ และการพัฒนาชุมชนให้มีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจพอเพียงทั้ง 4 ด้าน อย่างสมดุล เพื่อนำไปสู่ความยั่งยืนและพร้อมรับการเปลี่ยนแปลง

4. ผลการศึกษาแนวทางการส่งเสริมวิถีชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนขององค์การบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่าฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ในภาพรวม มี 4 ด้าน พบว่า 1) ด้านการสร้างกลยุทธ์พัฒนาเครือข่ายและความร่วมมือในการขับเคลื่อนแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการเชื่อมโยงบุคคลหรือกลุ่มบุคคลดำเนินการเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อร่วมสร้างกระแสเศรษฐกิจพอเพียงอย่างมีทิศทางร่วมกัน พัฒนากิจกรรมตัวอย่างที่เป็นรูปธรรมในสาขาต่างๆ และกระบวนการเรียนรู้ และขยายผลไปสู่การปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศนในการดำเนินชีวิตและดำเนินธุรกิจ โดยมีกิจกรรมคือการส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในโครงการส่งเสริมปลูกพืชผัก สมุนไพรปลอดสารพิษ โครงการส่งเสริมการแปรรูปผลผลิต การเกษตรไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และการส่งเสริมปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในเรื่อง

ประชาชนห่วงใยรักษาสິงแวดล้อม 2) ด้านการ
สร้างกลยุทธ์พัฒนา กลุ่มและพัฒนาการ
รวมกลุ่ม โดยมีการสร้างและพัฒนาเครือข่าย
ความร่วมมือระหว่างท้องถิ่นต่างๆ ตลอดจน
หน่วยงานภาครัฐ เอกชน ให้สามารถดำเนินการ
แบบบูรณาการในลักษณะการรวมกลุ่ม เพื่อ
ร่วมกันพัฒนายกระดับสินค้าหรือการบริการ
ตามศักยภาพของพื้นที่ โดยมีกิจกรรมคือ การ
ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการ
แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเรื่องขยะ มีการรณรงค์
สร้างจิตสำนึกในการแก้ไขปัญหาขยะใน
ชุมชน และการจัดโครงการเยาวชนรักษ์
ท้องถิ่น รักษาสิ่งแวดล้อม การให้กลุ่มรวมพลัง
กันในรูปแบบสหกรณ์ หรือธุรกิจต่างๆ ร่วมกันใน
ลักษณะเครือข่ายวิสาหกิจ 3) ด้านการส่งเสริม
การเกษตรทฤษฎีใหม่ คือมีการใช้ทรัพยากร
ธรรมชาติในท้องถิ่นเพื่อ เป็นฐานการผลิต
ทางด้านการเกษตรอย่างคุ้มค่าและเกิด
ประโยชน์สูงสุดโดยใช้แนวคิดการเกษตร
ทฤษฎีใหม่ โดยมีกิจกรรมคือ ควรมีการจัด
ศูนย์การเรียนรู้ตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจ
พอเพียง และการส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่
อย่างต่อเนื่อง การส่งเสริมการเพาะเห็ดเพื่อ
ส่งเสริมรายได้ และการจัด ฝึกอบรมการ
ป้องกันกำจัด โรคแมลงศัตรูพืชให้กับ
ประชาชน 4) ด้านการสร้างภูมิคุ้มกันของ
ระบบเศรษฐกิจ โดยการส่งเสริมให้เกิดการ
ออมในทุกระดับ มีการขยายธุรกิจบนพื้นฐาน
ชีวิตของตนเอง และให้หลีกเลี่ยงกิจกรรมทาง
เศรษฐกิจที่มีลักษณะเก็งกำไรซึ่งไม่ก่อให้เกิด
ผลผลิตในเชิงเศรษฐกิจอย่างแท้จริง โดยมี

กิจกรรมคือ ควรมีการดำเนินโครงการจัดตลาด
นัดเพื่อสุขภาพในชุมชน และให้ประชาชนได้
ฝากเงินออมทุกรูปแบบ ควรจัดกิจกรรมฝึกอบรม
อาชีพให้กับกลุ่มต่างๆ ในท้องถิ่น เช่น กลุ่ม
สตรี กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มคนพิการ กลุ่มเด็กและ
เยาวชน เป็นต้น และการจัดนิทรรศการ
เกี่ยวกับการตลาดโดยการจัดจำหน่ายผลผลิต
สินค้าภูมิปัญญาท้องถิ่น สินค้าหนึ่งผลิตภัณฑ์
หนึ่งตำบล (OTOP)

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยการดำเนินชีวิตตามหลัก
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในชุมชนของ
องค์การบริหารส่วนตำบลเขตพื้นที่อำเภอท่า
ฉาง จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีข้อค้นพบที่ผู้วิจัย
นำมาเป็นข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 องค์การบริหารส่วนตำบล
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริม
การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงระดับบุคคลและระดับครัวเรือน
โดยเฉพาะเกษตรกรซึ่งรายได้จากการขาย
ส่วนที่เหลือเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันในตัวให้
เกิดขึ้นในระดับครอบครัว

1.2 องค์การบริหารส่วนตำบล
และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริม
การดำเนินชีวิตตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงในระดับชุมชนและระดับองค์กร
สนับสนุนให้กลุ่มรวมพลังกันในรูปแบบสหกรณ์
หรือธุรกิจต่างๆ ร่วมกัน ลักษณะเครือข่าย
วิสาหกิจ เกิดความพอเพียงในวิถีปฏิบัติอย่าง
แท้จริง

1.3 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการร่วมมือกับ โรงเรียนในพื้นที่เพื่อ เสริมสร้างการเรียนรู้เชิงปฏิบัติการในการ ดำเนินชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อ เป็นการปลูกฝังและซึมซับเศรษฐกิจพอเพียง ตั้งแต่เด็ก

1.4 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรจัดทำแผนส่งเสริมการดำเนินชีวิตตาม หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอย่างชัดเจน จริงจังและต่อเนื่องและมีความชัดเจน โดย จัดสรรงบประมาณส่งเสริมสนับสนุนอย่าง เพียงพอ มีระบบการติดตามผลและแนะนำ จากเจ้าหน้าที่ รวมถึงมีการประเมิน ความก้าวหน้าแต่ละหมู่บ้าน โดยมีตัวชี้วัด ความสำเร็จและมีการรายงานผลทุกเดือน

1.5 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีการจัดตั้งศูนย์สาธิตหรือถ่ายทอด เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อใช้เป็นสถานที่ในการ เรียนรู้รวมถึงควรมีการจัดทำหมู่บ้าน เศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบให้เป็นแบบอย่าง ในการปฏิบัติของคนในหมู่บ้านและให้ครบ ทุกหมู่บ้านทั้งตำบล โดยมีผู้รับผิดชอบเป็น

ผู้อำนวยการศูนย์ มีผู้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็น ที่ปรึกษา มีข้าราชการแกนนำชุมชนทุกคน เป็นผู้ร่วมปฏิบัติ

1.6 องค์การบริหารส่วนตำบล ควรมีแผนการประกวดหมู่บ้านเศรษฐกิจ พอเพียงดีเด่นในระดับตำบล โดยมีรางวัลให้ เป็นกำลังในการดำเนินงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาเชิงลึกเรื่อง ประสิทธิภาพของผู้บริหารท้องถิ่นต่อการ ส่งเสริมวิถีชีวิตของชุมชนตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง

2.2 ควรมีการศึกษาเรื่อง การ พัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืนตามหลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง : ศึกษากรณีจังหวัดใน ภาคใต้ตอนบน

2.3 ควรมีการศึกษาเรื่อง การ ดำเนินวิถีชีวิตของเจ้าหน้าที่ท้องถิ่นอย่าง สมดุลและยั่งยืนด้วยหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียง

บรรณานุกรม

- ดวงพร ศรีวิชัย. (2550). การนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนิน ชีวิตประจำวันของ นักเรียนเตรียมทหาร
- ประเสริฐ ยังปากน้ำ. (2551). แนวคิดทางสังคมว่าด้วยเศรษฐกิจพอเพียงในสังคมไทย
- ศักดิ์ชัย คำชู. (2550). การประยุกต์ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในองค์กร : ศึกษากรณีศูนย์ฝึกและ อบรมเด็กและเยาวชนบ้านบึง.

- สหัทยา พลบัตย์. (2548). การนำเสนอแนวทางการพัฒนาคนไทยให้มีคุณลักษณะตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมาลี จันทร์ชลอ และคณะ. (2551). การศึกษาความเข้าใจปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในกรุงเทพมหานคร. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี. ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ.
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. (2555). **หนังสือ ประกวดผลงานตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ครั้งที่ 2.**
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2557). **แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (พ.ศ.2555-2559).** [ออนไลน์]. สืบค้นจาก: <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=395>. [2557, ธันวาคม 15]